

JAKKI

Bos mutus grunniens

Kotoisin Himalajalta

Jakki on kotoisin ”maailman katoksi” kutsutulta alueelta Tiibetistä. Se on ollut kotieläin jo 5000 vuotta. Jakkikaravaanit ovat kuljettaneet kaiken tavaran, toimineet ratsuina, lihan-, maidon- sekä villan tuottajina näillä vaikeakulkuisilla alueilla, missä hevoset eivät enää selviydy juhtina. Himalajan alueen ihmiset ovat olleet täysin riippuvaisia jakeista ja perheen omistamat jakit ovat olleet heidän vaurautensa mitta.

Tuntomerkit:

Jakki kuuluu märehijöihin ja on kotoisen lehmämme sukulainen. Täysikokoinen jakki on 6-vuotiaana ja tällöin sonni painaa n. 600 kg ja vastaavasti lehmä n. 300 kg. Euroopan jakit ovat yleensä mustia, mutta kullavärisiä ja kirjaviakin tavataan. Jakki elää n. 20-25-vuotiaaksi. Sillä on erityisen hyvä näkö ja kuulo.

Elintavat:

Luonnonolosuhteet ovat muokanneet jakista erittäin kestävä ja vähään tyytyvän. Pakkasta se kestää hyvin ja oleskelee aina taivasalla, vaikka pakkasta olisi 30-40 astetta. Paksu, pörröinen turkki suojelee pakkaselta, mutta jakki sopeutuu myös lauhempaankin ilmastoon kuin Himalajan vuoristossa, jos sillä on mahdollisuus oleskella helteellä varjossa.

Luonne:

Luonteeltaan jakki on rauhallinen, vaatimaton ja terve. Se äänтелеe hyvin harvoin eikä silloinkaan ammu kuin lehmä, vaan päästää matalaa puhinaa ja murinaa muistuttavaa ääntä. Jos laumaa uhkaa vaara, kaikki puolustavat sitä. Kun vasikka tottuu ihmisiin pienenä, se kesyyntyy ja oppii uteliaisuutensa takia helposti asioita.

Liha ja villa:

Jakkeja on alettu kasvattaa n. 15 vuotta sitten Euroopassa ja USA:ssa kaupallisesti niiden murean ja maukkaan lihan vuoksi. Liha on vähäkolesterolistaa, kalorimäärältään alhaista, mutta siinä on korkea valkuaisainepitoisuus. Jakin maito on rasvaista ja erinomaista jogurtin,

voin ja juuston valmistamiseen. Jakin pohjavilla on erittäin pehmeää ja hienoa. Se kammataan keväisin ja kehrätään tai huovutetaan.

Harrastus- ja näyttelyeläiminä:

Vähitellen jakeista on tulossa myös harrastus- ja näyttelyeläimiä. Niitä käytetään vaelluksilla juhtina jo ainakin Sveitsissä. Euroopassa jakkeja on n. 300 ja Suomen ainoat jakit ovat täällä Kiteen Eläinpuistossa. Lauman pomona on harvinainen, kullavärinen sonni Jake.